

Förord till Skånska rekognosceringskartan

Beskrivningarna till Skånska rekognosceringskartan (Krigsarkivet; Militärgeograf, Skåne, volymerna 7- 8) tillkom mellan åren 1812 och 1820. De är uppställda häradsvis och innehåller dels topografiska beskrivningar, gjorda av Fältmättningsbrigaden efter studier i fält, dels infordrade uppgifter från prästerskap, magistrater (motsvarande) och fögderipersonal (kronofogdar och länsmän).

Materialet omfattar drygt 600 handskrivna sidor i huvudsak i folio, i ett par fall ikvarto (delar av Harjagers och Rönnebergs härad samt delar av Västra Göinge härad). Några enstaka präster har valt att lämna sina uppgifter på de förtryckta formulär, som användes när man upprättade de sk Oinquennitabellerna (befolkningsstatistik m m, serie G i kyrkoarkiven). Till beskrivningarna för tre kartor, som redovisar försvarstaktiska förhållanden kring Kristianstad och Söderåsen. När det gäller Frosta härad saknas beskrivning, här finns endast tabeller.

Beskrivningarna återges här i den ordning de förtecknas 1951 av Krigsarkivet, dvs i huvudsak kronologisk. I de fall materialet samlats in vid spridda tillfällen (t ex Luggude härad 1812, 1816 och 1817) och alltså återfinns på olika ställen har det dock sammanförts. I vissa fall går det på grund av fögderiindelningen inte att särskilja materialet. ”Förteckning på Hemmantalet” för Gärdhs härad finns t ex bland uppgifterna för Villands härad. På motsvarande sätt återfinns statistiska uppgifter om Herrestads härad i under Ljunits eftersom dessa båda härad tillsammans utgjorde ett prosteri. Socknarnas lokalisering överensstämmer i flera fall inte med senare tiders fögderiindelning. Det kan bero på missförstånd eller att ett fögderi fått ändrade gränser.

Texten återges in extenso. Det innebär att stavningen skiftar starkt och ofta är det svårt att avgöra vad som är stor eller liten bokstav. När fältmaterialet sammanställts och renskrivits har skrivaren ibland utelämnat ett eller flera ord, vilket resulterat i en ofullständig mening, som kan vara svår att förstå, eller upprepat ett och samma ord. Någon ändring eller komplettering i förhållande till originaltexten har dock inte skett. Inte heller har utelämnade tecken fyllts i, t ex en rund ring över a= å, två prickar över a= ä respektive två prickar över o=ö.

Stödlinjerna i tabellerna är dock inte medtagna. Ord med tecken för dubbelbokstav (ett streck ovan konsonant) har av tekniska skäl skrivits ut med dubbelkonsonant. När det gäller interpunktionen dras punkten ibland ut i ett streck. Här anges endast en punkt. Ett i originaltexten överstruket ord eller en överstruken mening markeras med genomstrukna bokstäver, ett frågetecken anger att texten varit svår att tyda eller läsa eftersom den står i marginalen i ett häfte.